

2. Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов. Москва : Наука, 1966. 368 с.
3. Бархударов Л. С. Язык и перевод. Вопросы общей и частной теории перевода. Москва : ЛКИ, 2008. 186 с.
4. Волошина А. Безеквівалентна лексика близькоспоріднених мов: проблема семантичної структури. *Наукові записки. Випуск XXVI. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2000. С. 56–64.
5. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты) : учебник для ин-тов и фак. иностр. яз. Москва : Высшая школа, 1990. С. 253.
6. Мачковский Г. И. Французско-русский юридический словарь. Москва : АБВУУ Press, 2009. 554 с.
7. Le Petit Robert. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française par P. Robert. Paris : S.N.L., 2000. 2171 p.
8. Code civil (France) Contentmedia group, E-Book, 2011. 825 p.

КРОС-КУЛЬТУРНА ОБІЗНАНІСТЬ ПЕРЕКЛАДАЧА В ПОЛІКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ

Меджидова Дж. М. К.

*студентка факультету іноземних мов
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Професійна перекладацька компетентність – це здатність перекладати, як у письмовій і в усній формі спеціалізовану інформацію з однієї мови на іншу, з урахуванням різниці між двома текстами, комунікативною ситуацією та культурою.

У процесі навчання майбутній перекладач детально вивчає специфіку іноземної мови. Але в практичній діяльності перекладач знову і знову буде стикатися з окремими випадками, коли набутих знань не вистачить для адекватного перекладу. Тому крім постійного вдосконалення знання іноземної мови необхідно розширювати загальний тезаурус, отримати знання як про шлях етносу в цілому, так і про окремі історичні події. Розширенню світогляду студентів шляхом ознайомлення з географічними, історичними, політичними, етнічними, соціальними, культурними, мовними особливостями країн сприяє регулярний перегляд художніх та документальних фільмів в оригіналі, читання художньої літератури та іноземної періодики, живе спілкування з носіями мови. Лише за наявності розвиненої культурологічної компетенції переклад буде

процесом створення тексту, тотожного оригіналу в комунікативному, інформативному і культурному аспектах [5, с. 260].

На сьогодні у теорії полікультурної комунікації 27 склалися два основних підходи—інструментально-прагматичний та пояснювальний. Інструментально-прагматичний підхід розглядає механізми адаптації іммігрантів з різних регіонів до умов інших країн. У рамках цього підходу досягнуті значні результати у розробці теорій і методик дослідження культурного шоку, механізмів комунікації та адаптації, специфіки мовленнєвої та немовленнєвої поведінки представників різних культур, впливу цінностей та стереотипів на процес міжкультурного спілкування [2, с. 38–45].

У полікультурному суспільстві перекладач, який вільно володіє французькою, ще й повинен бути обізнаним у комунікативних ознаках багатьох культур. Робота перекладача ускладнюється додатковими затратами часу та напруження на сприйняття мовленнєвих актів контактування, які використовують французьку мову як другу, та застосування додаткових уточнень для адекватної віддачі інформації. Втілюючи комунікативні аспекти перекладу англійською, повинен постійно усвідомлювати особливості культур народів, представники яких беруть участь в безпосередній взаємодії для забезпечення основної цілі спілкування – контакт.

Мотиваційно-ціннісний компонент посідає важливе місце у структурі полікультурної обізнаності перекладачів. Причиною для виокремлення обґрунтованого компонента стала теза про те, що мотивування є патетичною силою навчальної практики.

Мотиваційно-ціннісний компонент полікультурної компетентності містить свідомі й несвідомі потреби до знань, пізнання іншої культури, порівняння з рідною культурою.

Знання про менталітет і культуру народу, мова якого вивчається, є надзвичайно важливими для формування комплексу професійних здібностей перекладача. Адже характерні риси того чи іншого суспільства та його мови і культури можуть бути пов'язані з реаліями із повсякденного життя [1, с. 11].

За підтримкою перекладу здійснюється непряме спілкування людей, які належать до різноманітних культурних товариств/компаній, де культурним фактором є перекладач. У зв'язку з цим багато мовознавців – В. Комісаров та А. Швейцер, передбачають те свідчення, що переклад означає не тільки перехід від однієї мови до ін., але й від однієї культури до іншої.

Афективний (емоційний) компонент передбачає наявність наступних якостей: міжкультурна сприйнятливність, як центральний елемент у структурі полікультурної компетентності, оскільки вона відображається на взаємовідносинах: сприйнятливі до міжкультурних відмінностей люди схильні отримувати задоволення від взаємостосунків з представниками іншої культури і почувають себе зручно серед людей іншої національності [2, с. 65].

Експлікаційна діяльність перекладача виявляється на всіх рівнях текстової структури, особливо на лексичному. Індивідуальність перекладача виражається, як правило, у підсиленні сприйнятих ним образних сигналів, що призводить до збільшення кількості експресивних та стилістично забарвлених одиниць у тексті. Декодувавши образ для себе, він перекодує його іншою мовою для оточуючих, обов'язково наділяючи перетворений образ у тексті перекладу характеристиками власного сприйняття [1, с. 123].

Література

1. Антонівська М. Міжкультурна компетентність перекладача в умовах інтеграційних процесів міжнародної діяльності. *Викладач*. 2018, жовтень. С. 120–128.
2. Моцар М. Формування полікультурної компетентності майбутніх перекладачів з використанням технологій дистанційного навчання. *Доцент*. 2018, квітень. С. 22–75.
3. Чайка Л. Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи. 2009. С. 121–123.
4. Штепуляк О. Міжкультурні аспекти перекладу та їх роль у фаховій підготовці майбутніх перекладачів. *Викладач*. 2016, квітень (№4.1). С. 110–113.
5. Ляшина А. Роль міжкультурної комунікації у фаховій підготовці перекладачів. *Викладач*. 2019, лютий. С. 258–263.

МІЖКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ ТА ЇХ РОЛЬ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ (НА ПРИКЛАДІ АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ ТА ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВ)

Мельник Х. Ю.

*студентка факультету філології та журналістики
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Стрімка глобалізація усіх процесів життєдіяльності суспільства та зближення мовних культур різних народів значно поштовхнули інтерес багатьох дослідників та мовознавців до проблем міжкультурної комунікації. Відповідно, у сучасних лінгвістичних та перекладознавчих дослідженнях у сфері міжкультурної взаємодії, мова почала розглядатися вже не лише як засіб комунікації, але і як засіб категоризації досвіду певного етносу, його соціальної й культурної взаємодії, як експлікатор його самотньої культури та концептуалізації навколишнього світу.